I

Care-i treaba cu mine

1

E foarte greu să *vorbești* cu cineva, după ce ai încercat să te sinucizi. Asta e mai presus de orice altceva, și nu e o chestie mentală – e ceva fizic, așa cum tot fizic e greu să deschizi gura și să lași cuvintele să iasă. Ele nu ies lin și în acord cu creierul tău, așa cum li se întâmplă oamenilor normali; cad în bucăți mari ca gheața zdrobită de la dozator; te împiedici de ele pe măsură ce ți se adună în spatele buzei inferioare. Așa că mai bine taci.

— Ați observat vreodată cum în toate reclamele de la TV actorii se *uită* la televizor? a zis prietenul meu.

— Las-o moartă, fiule, a spus celălalt amic.

— Nu, mă, pe bune, a zis cel dintâi (Prefer să urmăresc trei replici una după după alta, așa, numai de distracție, e de comă când fac asta live).

— Întotdeauna stă cineva pe-o canapea, asta dacă nu e vorba despre vreo alergie-n reclamă și sunt toți într-un câmp.

— Sau călăresc pe-o plajă.

— Asta întotdeauna în reclamele pentru herpes.

Râsete.

— Cum spui cuiva că ai herpes?

Ăsta-i Aaron. E casa lui.

— Ar trebui să fi o conversație ciudată: „Hei, înainte să facem asta, ar trebui să știi...“

— Mamele voastre n-au băgat de seamă, noaptea trecută.

— Ohhhh!

— Fiule!

Aaron sloboade un pumn înspre Ronny, antagonistul. Ronny e scund și poartă bijuterii; mi-a zis candva: „Craig, odată ce omul apucă să-și pună prima lui bijuterie, nu mai există nicio cale de întoarcere.“ Ripostează lovind cu mâna la care are o brățară mare și flexibilă din aur; nimerește în ceasul lui Aaron, zăngănind.

— Fiule, ce naiba vrei să faci cu aurul meu, mă?

Ronny își scutură încheietura și-și îndreaptă atenția spre iarbă.

Acasă la Aaron se găsește iarbă întotdeauna; are o cameră cu sistem de ventilație total separat de restul casei și cu o ușă care se încuie, pe care părinții lui ar putea-o închiria ca apartament separat. Dungi de smoală conturează întrerupătorul pentru lumină și așternuturile sunt spuzite de cercuri negre. Sunt și pete pe-acolo, pete luminoase care indică anumite activități care au loc între Aaron și prietena lui. Privesc (întâi petele, apoi cuplul). Sunt gelos. Dar, apoi, din nou, e mai mult decât orice gelozie.

— Craig? Vrei?

Marfa a ajuns la mine, împachetată simplu, ca pentru livrare, dar am dat-o mai departe. Fac un experiment cu creierul meu. Încerc să văd dacă nu cumva iarba e problema; poate asta a intervenit și m-a dărâmat. Fac treaba asta foarte des, de câteva săptămâni încoace, și apoi fumez o grămadă de iarbă doar ca să testez dacă cumva lipsa ei e cea care mă dărâmă.

— În regulă, omule?

Așa ar trebui să mă cheme. Aș fi ca un super-erou: Omul În Regulă.

— Ah...

Mă bâlbâi.

— Nu-ți bate capul, Craig, zice Ronny. El e în zona Craig. Dă pe dinafară.

— Dap.

Îmi mișc mușchii care mă fac să zâmbesc.

— Sunt doar... cam... știi tu...

Vezi cum funcționează cuvintele? Îți trădează gura și pleacă.

— Ești în regulă? întreabă Nia.

Nia e prietena lui Aaron. Ea e mereu în contact fizic cu Aaron. Chiar și acum stă pe podea, lipită de piciorul lui. Are ochi mari.

— Sunt bine, îi răspund.

Televizorul cu ecran plat din fața noastră se proiectează în ochii ei atunci când se întoarce spre el, reflectând, astfel, o strălucire albastră. Ne uităm la un reportaj despre minunile naturii din adâncul oceanului.

— Doamne Dumnezeule, uite la asta, fiule! exclamă Ronny dând fumul afară.

Nu știu cum a ajuns deja înapoi la el. Pe ecran e o caracatiță cu urechi gigantice, translucide, fâlfâind prin apă în lumina rece a unui dispozitiv subacvatic.

— Oamenii de știință au denumit, în glumă, acest specimen, *Dumbo*, spune TV-ul cu vocea naratorului.

Zâmbesc în sinea mea. Am un secret: îmi doresc să fi fost Dumbo, caracatița. Învățat cu temperaturile foarte scăzute de pe fundul oceanului, aș fâlfâi pe-acolo nestingherit. Marile dileme ale vieții mele ar fi: cu ce fel de peștișori de pe fundul mâlos să mă hrănesc – și nici n-ar fi diferit față de acum – plus că n-aș avea niciun dușman natural; pe de altă parte, nici acum n-am și n-aș putea spune că asta mi-a

adus vreun beneficiu. Brusc, totul capătă sens: Aș vrea să trăiesc pe fundul mării, în chip de caracatiță.

— Mă întorc imediat, zic, părăsind locul de pe canapea, pe care Scruggs, un prieten care fusese retrogradat la podea, îl ocupă imediat, furișându-se acolo printr-o mișcare fluidă.

— N-ai zis 1 la 5[1], spune el.

— 1 la 5? zic.

— Prea târziu.

Ridic din umeri și pășesc peste hainele și picioarele oamenilor spre ușa stil, bej de la intrare, și prin ea, spre dreapta, spre baia primitoare a lui Aaron.

Am o fixație pentru băi. Petrec acolo o grămadă de timp. Sunt ca niște sanctuare, locuri publice de liniște, răsfirate în întreaga lume pentru cei ca mine. Când am intrat la Aaron în baie, am continuat să pierd timpul. Mai întâi am stins lumina. Apoi am oftat. M-am întors cu fața spre ușa pe care doar ce-o închisesem, și m-am prăbușit pe toaletă. Nu mă așez, mă prăbușesc ca o epavă, simțindu-mi fundul care se instalează pe colacul toaletei. Apoi îmi sprijin capul în mâini expirând în timp ce, ei bine, știi tu, fac pipi. De obicei încerc să găsesc plăcere în asta, să simt cum iese lichidul, conștientizând că e corpul meu cel care-și face treaba – cum e și cu mâncatul, deși nu mă pricep prea bine la asta. Îmi îngrop fața în mâini, pentru că mă simt bine și-mi doresc ca sentimentul să continue la nesfârșit. Pur și simplu o faci, și gata. Nu-i nevoie de niciun efort sau de vreo planificare. Nu o amâni.

Asta cred că ar fi cu adevărat nasol. Dacă ai avea probleme de genul să nu poți face pipi. Un fel de anorexie – refuzul

[1] Expresie împrumutată, probabil, din jocul de cărți. Proporția de a gasi o carte rară într-un pachet e de 1:5.

urinei. Dacă te-ai abține ca într-o autopedeapsă. Mă întreb dacă face cineva treaba asta?

Am terminat și am tras apa, întinzând mâna undeva în spatele meu cu capul încă aplecat. Apoi m-am ridicat și am aprins lumina. (Și-a dat cineva seama că am stat aici în întuneric? Au sesizat că lipsește lumina care să se strecoare ca un gândac prin crăpătura ușii? Oare Nia a văzut?) Mă privesc în oglindă.

Arăt absolut normal. Așa cum am arătat întotdeauna, așa cum arătam și în urmă cu doi ani, până să vină toamna. Părul negru, ochii negri și un dinte strâmb. Sprâncene mari care se unesc la mijloc. Un nas lung, oarecum răsucit. Pupilele care sunt întotdeauna mărite – nu din cauza ierbii – și se topesc într-un maroniu închis conturând doi ochi mari ca niște fante săpate spre mine cel din interior. Câteva fire de păr pe buza superioară. Ăsta e Craig.

Și arăt întotdeauna ca și cum sunt pe punctul de-a plânge.

Am dat drumul la apă caldă și mi-am aruncat-o pe față să simt ceva. În câteva secunde va trebui să mă întorc și să înfrunt din nou mulțimea. Dar mai pot sta puțin pe toaletă, în întuneric, nu-i așa? Întotdeauna am reușit să câștig cinci minute în plus făcând o excursie la baie.

2

— Ce mai faci? mă întreabă dr. Minerva.

La fel ca toate birourile psihiatrilor, și biroul ei are o bibliotecă. Obișnuiam să refuz să-i numesc *shrinks*[1], însă acum, după ce-am avut de-a face cu atâția, mă simt chiar îndreptățit s-o fac. E un termen folosit de adulți și lipsit de respect, deci ce naiba, și eu sunt mai bine de trei sferturi adult și prin asta destul de lipsit de respect.

Oricum, ca toate celelalte birouri ale psihiatrilor raftul cu cărți e doldora de lecturi obligatorii. În primul rând e acel DSM (Manualul de Diagnostic și Statistică a Tulburărilor Mentale), care prezintă fiecare tulburare psihologică cunoscută omului – *asta* da lectură de amuzament. O ditamai cartea. Nu știu chiar tot din ce e acolo – știu doar în mare parte – în schimb, am frunzărit-o pe de-a-ntregul. Sunt lucruri foarte interesante acolo. Există o boală numită *Blestemul Ondinei* în care organismul își pierde instinctul de a *respira* mecanic. Îți dai seama? Să trebuiască tot timpul să *te gândești* „respiră, respiră“, altfel ți se taie răsuflarea. Majoritatea celor care au această boală, mor.

---

[1] *Shrink* – substantiv, expresie informală pentru psihiatru. Mulți consideră acest cuvânt lipsit de respect, mai ales din cauza asocierii cu vb. *to shrink* – a se strânge, a se micșora, a intra la apă, a se da înapoi.

Dacă psihiatrul e unul stilat, ea (de cele mai multe ori o *ea*, mai rar un *el*) va avea o *grămadă* de DSM-uri, fiindcă ele sunt în ediții diferite – III, IV, V sunt cele mai comune. Nu știu dacă poți găsi un DSM II. A apărut prin 1963 sau cam așa ceva. Durează cam zece ani până scot unul și acum lucrează la al VI-lea.

O, Doamne, chiar aș putea să fiu psihiatru!

Apoi, în plus față de DSM-uri, există o categorie de cărți specializate pe tulburările psihice, cum ar fi: *The Freedom from Depression Workbook*[1] (Ieșirea din depresie. Manual); *Anxiety and Panic Attacks: Their Cause and Cure*[2] (Anxietatea și atacurile de panică: simptome și tratament) și *Cele 7 deprinderi ale persoanelor eficace*, întotdeauna ediții cartonate. Nu există ediții de buzunar în birourile psihiatrilor. De obicei, au cel puțin o carte despre abuzurile sexuale în copilărie, cum ar fi *The Wounded Heart*[3]. O psihiatră la care am fost m-a văzut uitându-mă atent la volum și mi-a zis: „Cartea aia e despre abuzul sexual în copilărie."

Iar eu am zis: „Îhî-m?"

— Este pentru cei care au fost abuzați, a spus ea.

Și eu am înclinat din cap.

— Este și cazul tău?

Pe psihiatra asta cu o claie de păr alb în cap și care avea o față de fată bătrână n-am mai văzut-o de-atunci niciodată. Ce întrebare mai era și asta? *Bineînțeles* că

---

[1] Frank Minirth, Les Carter (ed.), *The Freedom from Depression Workbook,* Minirth Meier New Life Clinic Series, Nashville, Thomas Nelson Publisher, 1995.

[2] Robert Handly, Pauline Neff, *Anxiety and Panic Attacks: Their Cause and Cure,* New York, Fawcett Books, 1985.

[3] Dan B. Allender, *The Wounded Heart: Hope for Adult Victims of Childhood Sexual Abuse*, Colorado Springs, Navpress, 1990.

n-am fost abuzat. Dacă ar fi fost așa, lucrurile ar fi fost mai simple. Aș fi avut un motiv pentru prezența mea în cabinetele psihiatrice. Aș fi avut o explicație și ceva de la care să fi putut improviza mai departe. Lumea însă nu avea de gând să-mi ofere ceva într-atât de la-ndemână.

— Sunt în regulă. Adică, nu chiar bine – de-aia și sunt aici.

— E ceva rău în asta?

— Deloc.

— Ai venit aici pentru o vreme.

Dr. Minerva e întotdeauna îmbrăcată super. Și nu pentru că ar fi în mod special o tipă frumoasă sau sexy, ci doar fiindcă știe să se pună foarte bine în evidență. Azi are un pulover roșu și un ruj exact aceeași nuanță. Arată ca și cum ar fi mers la vopsitorie să și le-asorteze.

— Aș vrea să nu fi fost nevoie să vin aici.

— Ei bine, ești sub tratament. Cum te mai simți?

Asta e cea mai promptă întrebare a ei. Psihologii au întotdeauna câte-o întrebare fulger la-ndemână. Am avut alții care mă întrebau: „Cum ești?“, „Cum mai suntem noi?“ și chiar „Ce mai e pe planeta Craig?“. Sunt invariabili. E felul lor de-a te bâzâi.

— Nu m-am trezit prea bine astăzi.

— Ai dormit bine?

— Am dormit binișor.

Pare complet împietrită, cu privirea fixă înainte. Nu știu cum reușesc asta: *psiho-poker face*. Psihologii ar trebui să joace poker. Poate că chiar fac asta. Poate că ei sunt cei care câștigă toți banii ăia de la TV. Apoi tre' să-i mai perceapă și mamei o taxă 120$ pe oră. Sunt foarte lacomi.

— Ce s-a întâmplat când te-ai trezit?

— Am avut un vis. Nu mai știu despre ce era vorba, dar când m-am trezit am avut o senzație îngrozitoare conștientizând că sunt treaz. M-a lovit ca o cărămidă-n vintre.

— Ca o cărămidă-n vintre. Înțeleg.

— Nu voiam să mă trezesc. Îmi era mai bine în somn. Și asta-i chiar trist. A fost aproape ca un coșmar pe dos, cum atunci când te trezești după un coșmar te simți într-adevăr eliberat. Eu m-am trezit *într-un* coșmar.

— Și care este acel coșmar, Craig?

— Viața.

— Viața este un coșmar.

— Da.

Ne-am oprit. Eveniment cosmic, probabil. *Ooooh*, este viața cu adevărat un coșmar? Obligatoriu să petrecem cam zece secunde gândindu-ne la asta.

— Ce-ai făcut când ți-ai dat seama că erai treaz?

— M-am întins în pat.

Mai erau multe lucruri pe care trebuia să i le spun, dar m-am abținut: precum faptul că mi-a fost *foame* în pat, dimineață. Nu mâncasem în seara de dinainte. După ce mi-am terminat temele m-am dus la culcare epuizat și nici n-am pus bine capul pe pernă că am știut că voi plăti pentru asta de dimineață, că mă voi trezi *foarte* flămând, că voi întrece măsura atunci când stomacul meu va deveni atât de strâmt încât nu voi mai putea mânca nimic. Și asta s-a și întâmplat. M-am trezit și chiorăia, adâncindu-se până sub piept. N-am vrut să fac nimic în privința asta. N-am vrut să mănânc. Ideea de a mânca îmi provoca o durere și mai mare. Nu puteam să mă gândesc la nimic – nimic legat de mâncare – pe care să-l fi avut la-ndemână în afară de un iaurt cu aromă de cafea, și eram *sătul* de iaurtul cu cafea.

M-am rostogolit cu stomacul în jos și mi-am strâns pumnii ghem apăsându-i peste pântece, ca și cum m-aș fi rugat. Pumnii mi-au împins stomacul și mai adânc, păcălindu-l și făcându-l să creadă că era plin. Am stat așa – căldură –, creierul rotindu-se, secundele au trecut

rostogolindu-se. Doar stricta nevoie, singurul lucru care nu m-a dezamăgit niciodată, m-a făcut să mă dau jos din pat cincizeci de minute mai târziu.

— M-am trezit când a trebuit să fac pipi.

— Înțeleg.

— A fost grozav.

— Îți place să faci pipi. Ai mai spus asta și înainte.

— Da. E simplu.

— Îți plac lucrurile simple.

— Nu suntem toți așa?

— Unii oameni caută complexitatea, Craig.

— Păi, nu e cazul meu. În timp ce veneam aici, mă gândeam... Am fantezia asta de-a fi curier pe bicicletă.

— Ah.

— Ar fi atât de simplu și direct și aș fi plătit pentru asta. Ar fi ceva stabil, o ancoră.

— Dar școala, Craig? Ai școala pe post de ancoră.

— Școala este prea peste tot. Răzbate din milioane de alte lucruri.

— Tentaculele tale.

Trebuia să i-l împrumut și ei; dr. Minerva a preluat jargonul destul de repede. „Tentacul“ este termenul meu. Tentaculele sunt încercările nasoale care îmi invadează viața. Ca, de exemplu, ora de Istorie a Americii de săptămâna trecută pentru care a fost nevoie să scriu o lucrare despre armele din Războiul de Independență, pentru care a fost nevoie să mă duc până la Muzeul Metropolitan să verific unele dintre armele vechi, pentru care a fost nevoie să cobor la metrou, unde a fost nevoie să stau departe de telefonul celular și de e-mail vreo 45 de minute, ceea ce înseamnă că n-am reușit să răspund la un mare număr de mailuri trimise de profesorul meu care întreba cine are

nevoie de credite în plus, ceea ce a însemnat că ceilalți copii au înhățat extra creditul, ceea ce însemna că nu mai puteam lua 98 de puncte la oră, ceea ce făcea să nu mai fiu pe undeva pe-aproape de media mea de 98.6 adică temperatura corpului în Fahrenheit, atât trebuie să ai în mod normal[1], ceea ce însemna că n-aveam cum să intru la un colegiu bun, ceea ce însemna că nu voi obține un serviciu bun, ceea ce însemna că nu voi putea avea asigurare de sănătate, ceea ce însemna că va trebui să plătesc sume imense de bani pentru psihiatrii și pilulele de care creierul meu va avea nevoie, ceea ce însemna că nu o să am niciodată suficienți bani să plătesc pentru un stil bun de viață, ceea ce însemna că mă voi simți umilit, ceea ce înseamna că o să mă deprim, și asta e marea chestie deoarece știu ce mi-a făcut mie treaba asta: m-a făcut să nu mai vreau să mă mai dau jos din pat, ceea ce duce la chestia supremă – la boschetăreală. Dacă nu te poți da jos din pat mai mult timp, vine lumea și îți ia patul.

Opusul tentaculelor sunt ancorele. Ancorele sunt chestii care îmi seduc mintea și, pentru o vreme, mă fac să mă simt bine. Mersul cu bicicleta e o ancoră. Jocul cu cartonașe e o ancoră. Să-i vezi pe ceilalți jucând video games la Aaron e o ancoră. Răspunsurile sunt simple și succesive. Nu trebuie luată nicio decizie. Nu sunt nici tentacule. Sunt doar un set de sarcini pe care le abordezi. Nu trebuie să ai de-a face cu alți oameni.

— Există o mulțime de tentacule, mărturisesc eu. Dar ar trebui să fiu capabil să le fac față. Problema e că sunt cam leneș.

— Cam cât de leneș ești tu, Craig?

---

[1] 98° Fahrenheit = 36° C.

— Pierd cel puțin o oră în fiecare zi, stând întins în pat. Apoi pierd vremea plimbându-mă. Pierd vremea gândind. Pierd vremea stând în tăcere și fără a spune nimic, de teamă să nu mă bâlbâi.

— Ai o problemă cu bâlbâitul?

— Când sunt deprimat, nu-mi iese ca lumea. Mă pierd pe la mijlocul propoziției.

— Înțeleg.

Scrie ceva în carnetul de observații. *Craig, treaba asta se va consemna în dosarul tău*.

— Eu nu. Dau din cap. Chestia cu bicicleta.

— Ce vrei să spui?

Asta e o altă șmecherie a psihologilor. Nu te lasă niciodată să te oprești în mijlocul gândului. Dacă deschizi gura, ei vor să știe precis ce-ai intenționat să spui. Doctrina comună este că cele mai profunde adevăruri despre noi sunt cele pe care nu le spunem pe nepusă masă, dar cred că ei fac asta pentru a ne determina să ne simțim importanți. Un lucru e sigur: nimeni în toată viața mea nu mi-a spus vreodată: „Stai, Craig, ce vrei să spui?“

— Am vrut să spun că nu cred ca bâlbâiala e o problemă reală. Cred că pur și simplu e unul dintre simptome.

— Ca transpiratul.

— Corect.

Transpiratul e groaznic. Nu e chiar așa de rău ca atunci când nu mănânc, însă e *ciudat* – sudori reci, peste tot pe frunte, pe care trebuie să le tot șterg la două minute, mirosind ca o chintesență a pielii. Oamenii o observă. E unul dintre puținele lucruri pe care le observă oamenii.

— Acum nu te bâlbâi.

— Pentru sedința asta se plătește. Nu vreau să irosesc timpul.

Pauză. Avem acum una dintre confruntările noastre pe mușește. Mă uit la dr. Minerva ea se uită la mine. E o competiție – care va ceda primul. Fața ei devine din nou inexpresivă; eu n-am nicio altă mască pe care s-o afișez, doar obișnuita față de Craig.

Ne uităm fix unul la celălalt. Aștept ca ea să spună ceva substanțial – mereu fac așa, chiar dacă asta nu se va întâmpla niciodată. Aștept ca ea să-mi zică „Craig, tu ar trebui să faci CUTARE lucru“ și apoi să se producă Schimbarea. Așa de mult am așteptat Schimbarea asta. Vreau să-mi știu creierul strecurându-se înapoi în locșorul lui obișnuit și stând acolo cuminte așa cum era în urmă cu doi ani, înainte să vină toamna, când eram tânăr și isteț și profesorii mei ziceu că *am* mari perspective și când țineam discursuri la ore pentru că mă simțeam inteligent și eram încântat de lume. Aș vrea atât de mult să mă Schimb înapoi. Aștept fraza care să invoce treaba asta. Ar fi ca și cum mi s-ar întâmpla un miracol. Să fie oare dr. Minerva un specialist în astfel de miracole? Nu. E doar o tipă din Grecia puțin bronzată și cu ruj roșu.

Ea rupe prima tăcerea.

— Despre mersul tău cu bicicleta, ziceai că ai vrut să fii curier.

— Da.

— Ai deja o bicicletă, corect?

— Da.

— Și mergi mult cu ea?

— Nu chiar așa de mult. Mama nu-mi dă voie să merg cu ea la școală. În schimb, mai dau ture prin Brooklyn, la sfârșit de săptămână.

— Cum te simți atunci când mergi cu bicicleta, Craig?

Fac o pauză.

— ...Geometric.

— Geometric.

— Da. De pildă, *trebuie să eviți acest camion. Să nu te lovești la cap în țevile astea metalice. Ia-o la dreapta*. Regulile sunt gata trasate și tu doar le urmezi.

— Ca într-un joc video.

— Sigur. Îmi plac jocurile video. Chiar și numai să asist. De când eram mic.

— Perioadă la care de multe ori te referi ca fiind „pe vremea când eram fericit".

— Corect.

Îmi îndrept tricoul. Mă gătesc și eu pentru aceste scurte întrevederi. Pantaloni de calitate kaki și un tricou simplu, alb. Ne îmbrăcăm unul pentru celălalt. Am putea chiar să ieșim împreună la o cafea și să stârnim un scandal: doctorița grecoaică și iubitul ei licean. Am putea fi faimoși. Asta mi-ar aduce bani. Asta s-ar putea să mă facă fericit.

— Îți aduci aminte câteva dintre lucrurile care te-au făcut fericit?

— Jocurile video, râd.

— Ce anume e-atât de amuzant?

— Coboram din bloc zilele trecute și în spatele meu era o mamă cu copilul și mama zicea, „Așadar, Timmy, nu vreau să te mai aud plângându-te în privința asta. Nu-ți poți petrece douăzeci si patru de ore din douăzeci și patru cu jocurile video." Și Timmy răspunde: „Păi, *asta și vreau*!" Iar eu mă întorc zicându-i: „Și eu."

— Ai vrea să te joci douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru?

— Ori să asist la asta. Aș vrea doar să nu mai fiu eu. Fie că dorm sau joc jocuri video sau merg cu bicicleta sau învăț. I-aș da creierului meu o pauză. Asta e cel mai important.

— Ești foarte sigur de ceea ce vrei.

— Da.

— Ce-ți doreai când erai copil? Pe vremea când erai fericit? Ce-ți doreai să te faci când vei fi mare?

Dr. Minerva e un psiholog foarte bun, cred. Nu ăsta e răspunsul. Dar e o întrebare al naibii de bună. Ce-mi doream să mă fac când voi fi mare?